

GREV BAŞLAMAK ÜZEREYKEN ANLAŞMA SAĞLANDI

Bursa'da 51 Fırında sözleşme yaptık

Boyle işveren vekili Olmaz

İşçiye baskı yapan Kars Süt Fb. Müdürü yasa Tanımıyor!

Kars'ta çalışan ve evine ekmek götürebilmenin gayretini dışında suçu olmayan işçilere, baskı ve zulüm yapılmakta, onları güçsüz hale getirmek için adeta mesru olmayan tüm yollar denenmektedir. İşçi, kendinden yana olduğuna inandığı BESİN - İŞ sendikasıdan gücünü almaktadır.

İşçiyi güçsüz hale getirmek için yasa tanımayan işveren Kars Süt Fabrikası Müdürü Yaşar Erkener'in işçiye karşı sürdürdüğü eylemleri sayılmayacak kadar çoğalmış bulunmaktadır. Bunun için diyoruz ki: **BOYLE İŞVEREN VEKİLİ OLMAZ!**

Oyları bir sinema şeriti gibi geçiren Kars Süt Fabrikasında çalışan muvakkat işçilerden 211 hiç bir sendikaya üye değiken, BESİN - İŞ'e üye olmuşlardır. BESİN - İŞ 15.6.1976 tarih ve 36 sayılı yazı ile Fabrika Müdürlüğüne üyelik durumunu bildirmiştir. Fabrika Müdürlüğü, işyerindeki mevcut toplu iş sözleşmesinin ve bu konudaki 274 ve 275 sayılı yasalara aykırı olarak 16.6.1976 gün 0-14/532-1433 sayılı yazıları ile üyelik işlerini sendikaya iletmiştir...

MÜDÜR SENDİKAL ÇALIŞMALARA GİRİYOR...
Fabrika Müdürü bu konudaki yasa dışı davranışını daha da ileri götürerek amacı Süt İşverenleri tarafından

(Sonusayfa 7'de)

Bursa'da özel sektöre ait 51 fırın işyerinde toplu iş sözleşmesi çalışması içine giren BESİN - İŞ sendikası aldığı grev kararını, işverenlerin, sendikadan önerdiği toplu iş sözleşme tasarısındaki haklara yanaşması üzerine, uyuşmazlık giderilmiş anlaşma sağlanmıştır.

BESİN - İŞ Bursa Şubesi ile 51 fırını temsilen Fırın işverenleri sendika arasında yapılan toplu iş sözleşmesinde önce 66 maddeden oluşan tasarıdaki 10 maddede uyuşmazlık çıkmış, sendikamız grev kararı alarak grev hazırlığı içine girmiştir. Ancak daha sonra, taraflar arasında anlaşma sağlanınca, grev kararı kaldırılmıştır.

Süt - Kur'da Uzaklaştırma Kurulu oluşturuldu

Süt Endüstrisi Kurumu (SÜT - KUR) Genel Müdürlüğüne bağlı 6 işyerinde çalışanlar adına başlatılan toplu iş sözleşmesinde ortaya çıkan uyuşmazlık konularını görüşmek üzere Uzaklaştırma Kurulu oluşturulmuştur.

10 MADDEDE UYUŞMAZLIĞA DÜŞÜLDÜ
Bilindiği üzere Kars, Kastamonu, Burdur, Erzincan, Ağrı ve Muş Süt Fabrikalarında çalışan işçiler adına nisan ayı başında başlatıldığı toplu iş sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmıştı.

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde sendikamızın hazırladığı tasarıdaki ücret ve

(Sonusayfa 7'de)

SÖZLEŞME 21 TEMMUZ GÜNÜ İMZALANDI

İşyeri düzeyinde bağtılan toplu iş sözleşmesi taraflar arasında 21 Temmuz günü imzalanmıştır.

Bu konuda Bursa şubemizden edindiğimiz bilgiye göre, ücretler yaklaşık 100, TL. Pijirici 160, TL. olmak üzere çıkarılmış, ve kademele olarak artırlar kaydedilmiştir. 51 Fırın'da emekçiler sağlanan öteki sosyal haklardan başlıcaları şöyledir.

ALINAN BAŞLICA HAKLAR:
20, TL. yemek parası.
Havlu (50 x 150)

İşçinin ölümü, eş ve çocuklarının ölümü halinde 1000, TL. yardım.

Toplu iş sözleşmesi 21.7.1976 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Ayrıca bir defaya mahsus olmak üzere pişirici, hamurkarlara 350, TL. ötekilere 250, TL. olmak üzere ikramiye...

(Sonusayfa 7'de)

başkan'dan

Demirhan Tuncay

Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa ve kuşkular...

Devletin güvenliği yasalarla değil halkın Devlete saygınlığı ile sağlanır.

Halkın Devlete Güvenini sağlayacak olan da Halktan yana güvenilir Devlet Yöneticileridir. Halktan yana hükümetlerdir.

Yukarıda da öngördüğüm şartlara uymadan Yasalarla Devletin Güvenliğini sağlama iddiasında bulunanlar kendi haksız çıkarlarını güvenlik altına almak isteyenlerdir.

İşte Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasasına karşı çıkarılan Temeldeki görüş ve endişeleri sanırım budur.

Yoksa hiç bir vatandaş kendi devletin güvenliğini korumak için çıkarılacak yasalara karşı çıkmaz.

Kırşehir ilini kendisine oy vermediği için ilçe haline getiren zihniyette Devletin Güvenliğini değil kendi iktidarının güvenliğini sağlamak için Meclisteki Çoğunluğuna dayanarak sözde Yasal yoldan Kırşehir'i kaza yapmıştır.

Eğer halkımız partizan Yönetimin en adi biçimini yaşamamış olsa idi hükümetlerin niyetlerinden kuşku duymazdı.

(Sonusayfa 7'de)

yetkili olduğumuz belirlendi ve...

TUZMAK işyerinde sözleşme başlıyor

Sendikamız yeni örgütlediği Ankara Şerefli Koçhisar İlçesinde kurulu TUZMAK Tuz ve Mamulleri Kimya Sanayii A.Ş. işyerinde çalışanlar adına bir süre önce yapılan toplu iş sözleşme çağrısı Çalışma Bakanlığı Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün vermiş olduğu karardan sonra kesinleşmiştir. Bu işyerinde BESİN - İŞ toplu iş sözleşme görüşmelerine önümüzdeki günlerde başlayacaktır.

(Sonusayfa 7'de)

Erzincan'da kurulu ETÜDAŞ yem Fabrikasında sözleşme başlıyor

Sendikamızca yeni örgütlenen işyerlerinde olan Erzincan'da kurulu ETÜDAŞ Yem Sanayii işyerinde çalışanlar BESİN - İŞ'e üye olmuşlardır.

Hala ve çıkarılmanın BESİN - İŞ'te olduğunu bilen emekçiler, şimdi güçlü sendikaların çatısı altında güven altındadır.

ETÜDAŞ Yem Sanayii işyerinde çalışanlar adına yapılacak toplu iş sözleşmesinin çağrısı kesinleşmiş bulunmaktadır. Bu konuda başlayacak toplu iş sözleşme görüşmeleri

(Sonusayfa 7'de)

Büyük sözleşmenin Çalışmaları 1 Nisan 1976 tarihinde başlamıştı

Et - Balık'ta sözleşme görüşmeleri sürüyor

İşverene Verilen Tasarıdaki 14 madde Ertelendi

Et ve Balık Kurumu Genel müdürlüğü ile sendikamız arasında süren toplu iş sözleşme görüşmeleri, BESİN - İŞ'in tasarısı olduğu maddeler üzerinde açılan tartışmalarla ilerlemektedir.

Et - Balık Kurumu'na bağlı 32 işyerinde çalışan işçileri kapsayan toplu iş sözleşme görüşmelerinde Temmuz ayı içinde iki önemli toplantı yapılmış, sözleşme maddeleri

görüşülmüştür. 12 ve 16 Temmuz 1976 günleri yapılan toplu iş sözleşme toplantılarında tasarıdaki 62 madde görüşülmüş, tartışılmıştır. 48 MADDEDE ANLAŞMA SAĞLANDI

Bu konuda BESİN - İŞ Genel Merkezinden açıkladığına göre, işverene verilen toplu iş sözleşme tasarısında bulunan 48 maddede anlaşma sağlanmış, 14 maddede taraflar arasında yeniden görüşülmek üzere ertelenmiştir. Ertelenen bu maddelerin ücretlere ve sosyal yardımlara ilişkin olduğu bildirilmektedir.

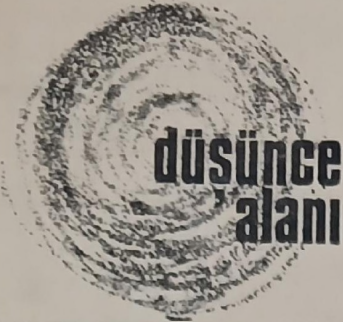
Et Balık Kurumu Genel Müdürlüğü ile bağlı işyerleri adına DISK'e bağlı sendikamız BESİN - İŞ arasında sürdürülmekte olan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri taraflar arasında 7 nci dönem sözleşme olmakta ve işyeri

düzeyinde yapılmaktadır.

İŞVERENLE BİRLİKTE İŞÇİYİ GÜÇSÜZ HALE GETİRMEK İSTEYENLER

Bilindiği üzere 1 Nisan 1976 tarihinde başlayan toplu iş sözleşme çalışmalarında önce toplu iş sözleşme çağrılar yapılmış, yetki konusunda çaba sarf edilmiştir. İşverenle birlikte hareket ederek işçi haklarını bir yana iten ve bu nedenle işçiyi ihanet içinde bulunan TEK GIDA - İŞ sendikası üyesi olmayan yerlerde de itirazda bulunarak bazı çalışmaların gerçekleştirilmesine neden olmuştur.

Sendikamız BESİN - İŞ ile Et - Balık Kurumu Genel Müdürlüğü ve bağlı işyerleri adına sürdürülen toplu iş sözleşme görüşmelerinin kısa zamanda sonuçlanması için sendikamızca azami gayret gösterilmektedir.

İŞÇİ ÜCRETLERİ ÇOKTAN DONDURULMUŞTUR

... Kapitalist Sınıf ücretleri dondurma, doğru deyimle dikte ettirme çabaları ile bir güç demesine girmek istiyor. Ama çok zor bir konu ele alınmış. Türkiye'de 5 milyon işçi ve 25 milyona yakın işçi ailesi ücret konusunda siyasal iktidara karşı çıkmaya olanağı vardır. Hiç kimse, hiçbir işçi ücret konusunda kapitalistleri ve onların siyasal iktidarını tutmayacaktır. Yasal olmayan bu direnmeler sürdürülürse daha büyük patlamalar kendini göstermekte, geçirmeyecek bunun da suçlusu kapitalist sınıf ve onların kâr hırsları olacaktır.

İBRAHİM TÜRK

Yıllardan beri, kapitalistler, işçi ücretlerini dondurmaya çalışıyorlar. Onların, ücretleri nasıl donduracakları ne kadar süre ile donduracaklarını hiç kimse bilemiyor. Bilinen bir gerçek varsa, yurdumuzda ücretlerin çoktan dondurulmuş olmasıdır. Bunun ötesinde, ücretler ancak dikte yöntemi ile saptanacak demektir. Kapitalistler bir ücret önerince, işçilerde bunu sözleşme yöntemleri içinde kabul edecekler. Eğer, bu önerilen ücretler kabul edilmezse, lokavta gidilecek ve işçilere karşı direnen kapitalistlere büyük dayanışma yardımı yapılacaktır.

Son 20 yıl içinde, işçilerin işyerlerinde ve bazı hallerde de iş kollarında, toplu sözleşme, gücülerinin büyük ölçüde arttığı bir gerçektir. Toplu iş sözleşmesi çabaları, kapitalistlerin umduklarını bulamamaları ile sonuçlanıyor. Sözleşme kesiminde gücünü gittikçe artıran işçilerin elinden kazanımlarını, yasalar ve siyasal iktidarların uygulamaları ile geri alma ola-

nağı daha çoktur. Başka bir deyimle kapitalistler, siyasal iktidarlarını işçi sınıfı üzerinde bir baskı aracı olarak kullanmak istemektedirler. Bu olanakları da her zaman vardır. Şimdi, onların ücretleri dondurma çabaları, siyasal iktidarlarının onlara sağlayacağını umdukları olanaklardan gelmektedir.

Kapitalistlerin, işçi ücretlerini dondurmaya çalışmaları, dondurulmuş olan ücretlerin giderek, dikte edilmesi, demektir, demektir. Yurdumuzda ücretler dondurulmuştur. Uygulamada, hiçbir zaman, ücretler fiyat artışlarını izlemiyor. Başka bir deyimle, fiyatlar Haziran 1976 ayı içinde % 10 artmış, Temmuz 1976'da ödenecek ücretler % 10 zamlı olarak ödenmezler. Böyle sisteme "ipmerdiven sistemi" denir.

Memleketimizde ücretler, ya yasa yargısı ya da sözleşme ile saptılır. İş Yasasının M. 33 - yargısına göre hizmet akti ile çalışan ve bu kanunun kapsamına giren her

türlü işçi ve gemi adamı ve gazetecilerin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için, ücretlerin asgari hadleri en geç iki senede bir tadil edilir, denmektedir. Görüldüğü gibi, bu, işçi ücretlerinin, yasa yoluyla iki yıl için dondurulmasıdır. İşçiler dondurulan ücret dışında yeniden bir karar alınmadıkça hiçbir hak ileri sürmezler.

Ücretler, 1963 yılından beri, bir de toplu iş sözleşmesi ile saptanmaktadır. Yasaya göre, toplu iş sözleşmeleri 2-3 yıl için geçerli olmak üzere yapılır. Üzerinde anlaşmaya varılan işçi ücretleri sözleşme süresince değiştir-

ilemez, artırılmaz bu konuda ek yargılar da konamaz. Sözleşmede saptanan ücreti işçi 2-3 yıl süre ile almak zorundadır. Başka bir deyimle işçilerin ücretleri, sözleşme yöntemi ile dondurulmaktadır. Dondurmak hareketsiz hale getirme anlamına gelirse, işçi ücretleri de anılan süre içinde hareketsiz hale getirilmiştir. İşçiler her hangi bir nedenle bu dondurulmuş olan ücretlerin sözleşmesini değiştirmek istelerse onlar TCK. 201 yargısına göre 6 ay ile 5 yıl arasında hapis cezası ile cezalandırılırlar...

Ücretler dondurulurken, fiyatlar hiç bir zaman don-

durulmamıştır. Bu kapitalist sınıf ile işçi sınıfı arasında bir ayrıcalık yaratma demektir. İşçi mahl olan emeğin fiyatı belli süreler içinde dondurulurken Kapitalist sınıfın mahl olan fiyatı yükselmektedir. Buna sistemin gereğidir diye yanıt vermek bir başka sakatlığı savunmak demektir.

Kapitalistler, bütün güçleri ile kamu oyunun ilgisini işçi ücretleri üzerine çekmektedirler. Yıllardan beri daha doğrusu kuşaktan kuşağa aşılmamış oranda ücret alınması, kapitalistin ne kazandığını bilmeyen tarafsız yurttaşların bazıları işçi ücretlerinin aşırı derecede artmış olduğuna inanmak üzeredir. İşçi çalıştırarak bir tanıtımına sonlandırmış. Sen işçiler haftalık 500 lira verdiğini söylüyorsun, bundan sana kaç lira kalıyor. Yanıt hemen oldu. Ben de 500 lira kazanıyorum. Demek kâr oranı yüzde yüzdür.

Devletin yaptığı sayımlara bakılırsa, işçilerin işletme içindeki ücret giderleri % 16-20 oranındadır. Buna kâr, ücret nedeni ile yaratılan katma % 46 dir, bir örnektir. Başka Sanayi kollarında, ücretin yarattığı katma değer çok daha yüksektir. Türkiye ortalaması, 100 lira ödeyen kapitalist, 400 - 900 lira arasında kâr sağlanmaktadır. Son 15 yıl içinde kapitalistin huzla büyümesi, işçilerin bir çoğunun gittikçe yoksulluğa düşmesi, esnafın kapitalistlerin büyük sömürü içinde olduklarını göstermektedir. Nitekim, 1963 - 1973 yılları arasında ulusal gelir, imalat sanayii kolunda % 400 artarken işçi ücretleri, aynı yıllarda % 200 oranında artmıştır.

Kapitalistler, işin kolayını bulmuşlar. İşletmenin karlılığını artırmak için işçi ücretlerini düşürmeli ya da dondurmalarıdır. Bir işletmenin karlılığını etkileyen sadece ücret gelirdir. Ücret işletmenin öğelerinden birisidir. İşletmenin verimini etkileyen en önemli öğe emeğin verimliliğini artırmaktır. Bir işletmede emeğin verimliliğini artırmak için her hangi bir çaba gösterilmeyorsa, ücretleri dondurma ile karlılığı artırma hiçbir zaman çıkar yol değildir. Artık işçiler 18 ve 19 yüzyıl işçileri değildirlər. Ayrıca bu çağların yasa-

ları da geçerli değildir. Anayasal, özel yasalar daha eşitçi ve daha insancıl yargılar getirmiştir. İşçiler, mesleki örgütlenmelerini tamamlamış, güçlü sendikalar ve konfederasyonlar doğmuştur. Emekçi halk kapitalist sınıfın kendinden yana olmadığını yavaş yavaş anlamaktadır. Kapitalistlerle, işçiler arasındaki çelişmeler gittikçe büyümekte ve buda işçilerin sınımsal bilinçlerini artırmaktadır. Dün Anayasa ve özgürlüklere sahip çıkmayı hiç düşünmeyen işçiler, örgüt halinde, haklara ve özgürlüklere kitle halinde sahip çıkmakta, faşizan uygulamalara faşizme geçit yok diye seslenmektedirler.

Kapitalistler, ücretleri dikte ettirme işlemine madeni eşya sana yüzden bağlamayı düşünüyörler. Hem de ederdiler. Büyük bir kesim imalat sanayii için alan bu sanayi kolunda işletmelerin % 50 den çoğu yabancı sermaye, tekelci kapitalizme, denetlemektedir. İzmit, Bursa, İstanbul üçgeninde kurulu bulunan ticaret ve sanayinin ulusallık niteliği üzerinde durulmalıdır. Bu üçgen içindeki işletmeler çoğunlukla yabancıların denetimi altındadırlar. Kapitalin bir kesimi. Yabancılar alt olan bu işletmelerde, işçilerin daha çok sömürülmelemleri sağlanacak olan ücretleri dondurma sonucu elde edilecek tatlı karlar Türkiye'de kalmayacak sınır dışına akacaksa, bu çaba nedendir.

Kapitalist sınıf, ücretleri dondurma, doğru deyimle dikte ettirme çabaları ile bir güç denemesine girmek istiyor. Ama çok zor bir konu ele alınmış. Türkiye'de 5 milyon işçi ve 25 milyona yakın işçi ailesinin ücret konusunda siyasal iktidara karşı çıkmaya olanağı vardır. Hiç kimse, hiç bir işçi ücret konusunda kapitalistleri ve onların siyasal iktidarlarını tutmayacaktır. Yasal olmayan bu direnmeler sürdürülürse daha büyük patlamalar kendini göstermekte gecikmeyecek bunda suçlusu kapitalist sınıf ve onların kâr hırsları olacaktır.

Kapitalistleri, pyarıyor; işçilerin ekmekleri üzerinden ve gırtlaklarından ellerinizi, çekiniz, Anayasaya saygılı olunuz.

Gazeteler ve yazarları

İlhami SOYSAL

Şu sıralar, ülkenin en çok satışı gazetesi, yıllardan bu yana alışageldiği ve bilindiği gibi Hürriyet mi, yoksa, onun yerini her okuyucusuna bir kurra numarası veren Günaydın mı aldı?

Bu soru basın çevrelerinde eni konu tartışılıyor. Aradan birkaç ay geçmeden de kesin birşey söylemek olanak dışı.

Üvey de olsalar kardeş olan, bu iki Bab-ı Ali Trüsti-nün patronlarının ikisi de, Erol Simavi ve Haldun Simavi, "en büyük benimsi" diyorlar. Görünüşe göre de bu en büyüklük yarışında birbirlerini yiyecekler. İstanbul'da yayınlanan ama Türkiye çapında en çok satış yapan, okunmaktan çok bakılmakla geçilen bu iki büyük gazete dışında Ulusal Basının geri kalan büyüklere, satışlarının çokluğu bakımından hala şöyle sıralanıyorlar:

Tercüman - Milliyet - Cumhuriyet...

Günaydın ve Hürriyet'e birlikte "Beş Büyükle" denene bu gazetelerin tümünün günlük satış rakamları teker teker yüzbinin üstünde.

Ne var ki, bu yüz binin üstündeki satış gazetelerinin he men tümü de, sonuncusu, yani Cumhuriyet dışında, okuyucu yitiriyorlar. Televizyon denen alet bunların canına okudu. 1974 yılı sonunda Türkiye'de günde 1 milyon 800 bin gazete satıldı. 1976 yılı ortasında ise bu rakam en azından yarım milyon artması gerekirken, yarım milyon azalmış olarak milyon 300 bine düştü.

Örneğin, sağ basının en büyük yayın organı olan Tercüman, salt 1976 yılı ilk altı ayında 72 bin okuyucu yitirdi. Üstelik de, çok daha mo-

dern baskı makinaları getirip, sözümona kendi kendini yeniledikten sonra. Aynı süre içinde Hürriyet 61 bin, Günaydın 30 bin, Milliyet 14.500 okuyucu yitirdi.

İşte bu düşüşü ki, Günaydın'ın bir okuyucuya on bir, 33 okuyucusuna da on bin olmak üzere günde 20 bin liralık para dağıtmaya ve böylece satış düşüşünü önleyip yeniden tiraj almaya zorladı. Ne var ki, bu tiraj alışı, okuyucu kazanmak mıdır, yoksa piyango bileti alıcısı sayısını artırmak mıdır, bu ayrı bir tartışma konusudur.

Eh, Günaydın bunu yapar da Hürriyet geri alır mı? O da, "Elmanın Yarısı" diye bir başka tür lotarya tutturdu.

Günaydın ve Hürriyet'in büyük paralar harcayarak giriştikleri bu yıkılmama ve satış yükseltme çabalarının acısını çeken ise, geride kalan öteki büyük gazeteler, Hürriyet ve Günaydın, şimdiye değin gazete almayan gazete okuyucuları yaratmıyor, tersine, bu gazeteler dışında gazeteler alan okuyucuyu kendisine çekiyor. Nitekim büyük basın dışında kalan ve olsa olsa büyük karlarında küçük basına diye nitelendirilmesi gereken ve çoğunluğu esaf basını oluşturulan gazetelerde feryat fışkan gidiyor. Mukaddesatçı ve İrkçi basın, okuyucuları elden gittikçe, cahillik elden gidiyor" diye yaygarayı basıyorlar. AP'li basın ise şaşkın.

AP'nin gayri resmi organı Son Havadis, 1976'nın ilk altı ayında okuyucularının yüzde 42'sini yitirdi. MSP'nin res-

mi olmayan organı Milli Gazete yüzde 31 ve MHP sözcülüğünü üstlenen Orta Doğu yüzde 24 oranında okuyucu yitirdi. Bu üç gazete, Basın İlan Kurumuna verdikleri bilgilere göre 1976'nın ilk günlerinde günde toplam olarak 51 bin gazete satılarken, altı ay sonra 34 bin gazete satılabilir duruma düştüler. Sözü kısası o ki, büyüğü küçüğü, ortasıyla basını bir büyük bunaldı. Lotaryacılık, piyangoçuluk dışında satışını artıran sadece iki gazete var ortada. Bir büyük basının kuyruğundaki Cumhuriyet, öteki küçük basından orta basına doğru hamle yapar Vatan. Bunlardan birincisi günlük 150 binlik bir satışa doğru yelken açarken, ikincisi de 40 bini bulmaya çalışıyor.

Sağcı gazetelerle, hava-cıva gazetelerinin okuyucu yitirmelerine karşın, solcu sayılan bu iki gazetenin ötekiler oranında ötekiler oranında parasal olanakları da yoksun okuyucu kazanmaları ilgi çekicidir. Demek ki, Türkiye'de artık, okuyucu da Hanyay'ı Konya'yı ayırd etmeye başladı.

Bu, üstünde durulması gereken bir olaydır.

YAZARLAR VE GAZETELERİ

Ülkemizde pek fazla araştırılmamış bir konu da, basın organlarının yazar ve çizerek gazetelerin satışları arasında bir ilişkinin olup olmadığıdır.

Basın sorunlarıyla ilgilenenler, bu konuya eğilmek durumundadırlar. Biz, enine boyuna bir araştırma yapmadan bu konuda peşinen birşey

söylemek istemeyiz. Ama hem konunun uzmanları hem de bu yazıyı okuyacak ve basın konusunda şöyle ya da böyle bir kana edinecek okurlar için, Türk basınında hemen her Tanrının günü ya da hiç değilse haftada üç - beş gün kalem oynatan kalem erbabını kaba taslak bir listesini vermekle yetineceğiz.

Günaydın gazetesinde en çok boy gösteren imza olmuş yazar listesi şöyle:

Necati Zineirkeran - Teoman Erel - Reşit Aşçıoğlu - Can Pulak ve Mehmet Barlas...

Hürriyet gazetesinde: Cüneyt Arcayürek - Mete Akyol - Metin Tokar ve imzası az görülmekle birlikte Oktay Ekşi...

Tercüman Gazetesinde: Nazlı İlcak - Ahmet Kabaklı - Rauf Tamer - Ahmet Muhtar - Ergun Göze - Yavuz Donat - İbrahim Minnetoğlu...

Milliyet Gazetesinde: Abdî İpeki - Mümtaz Sosyal - Burhan Felek - Refik Erduran - Sami Kohan - Haldun Taner - Hasan Pulur - Örsan Öymen - Ali Gevgiçli... Cumhuriyet Gazetesinde: Nadir Nadi - İlhan Selçuk - Uğur Mumcu - Altan Öymen - Oktay Akbal - Orhan Apaydın - Ali Sirmen - Mustafa Ekmekçi - Filizet Otyam - Müşerref Hekimoğlu - Ergun Balci...

Vatan Gazetesinde: Numan Esin - İlhami Sosyal - Emil Galip Sandalcı - Alp Kuran - Yaşar Gürbüz - Tarık Dursun - Dursun Akçam - Türkayyala Atav - Galip Östün - Kemal Sütker - Arslan Başer Kafaçoğlu...

Politika Gazetesinde: İsmail Cem İpeki - Çetin Altan - Adil Özkol - Sevgi (Devamı Sayfa 7'de)

EMEĞİSİZ YARATIRIZ
DÜNYAYA DÜNYA KATANIZ
VATAN BİZİ YARIN BİZİ
NAMUSTUR ALINTERİMİZ...

EĞİTİM KÖŞESİ

Kültürel başkalık, kent ile köy arasında daha somut daha kesin nitelik gösterir

Kent kültürü özünde, kapitalist ilişkilerin şekillendiği bir kültürdür. Az gelişmiş ülkelerin az gelişmiş burjuvazisi, tarihsel kökenleri olmayan, türedi bir burjuvazi olduğundan; kültürü de fazlası ile dış etkilere açıktır. Taklitçi, aktarmacı ve kısıcası kozmopolit bir kültürdür.

Burjuvazi kendi varoluşundan gelen nedenler yüzünden; ulusal sanat ve kültürü özümleyici, yaratıcı ve zenginleştirici değil, dış kültürlerin özentisi ve taşıyıcı olmuştur. Bu ülkelerde burjuvazi kültürü temelsiz, yoz ve çarpık bir nitelik gösterir.

Kentin yeni üyesi gecekondulu ise bir yandan köyden ve köydeki toprak - insan ilişkilerinin oluşturdugu kültürden uzaklaşmıştır. Ama öte yandan kentsel üretim eylemlerinde yer alamamış, dolayısıyla onu giderek kentsel kültür kalıbına sokacak en temel etmenin dışında kalmıştır.

O artık bir köylü değildir, fakat kentten etkilenmekle birlikte, kentli de değildir. Kendini boşlukta duyan, çelişik bir kişiliği oluşturan bir insandır.

İşte az gelişmiş ülkelerde gecekondular ile suçluluk oranları arasındaki sıkı nedensel ilişki, böyle bir süreçten beslenir.

Kentin sonradan palazlanmış az gelişmiş burjuvazinin kozmopolit, ulusallıktan yoksun ve haliyle köylüye yabancı kalan kültürüyle, kent tarafından tecrit edilen gecekondulu kültürü; özünde iki ayrı kültür olarak, bir kültür ikilemini oluşturur geri kalmış ülkelerde..

Kültürel başkalık, özellikle, kent ile içine kapalı köy arasında daha somut ve daha kesin bir nitelik gösterir.

İkilemi besleyen temel süreç; sanayinin üretim ve eylemlerinin, gelir düzeyi ve tüketim gücü yüksek bir üst tabakaya göre şekillenmesi, bunun dışında kalan sosyal gruplara ulaşmaması, öte yandan kırdan kopan insanların kent ekonomisinin üretim eylemlerinde kendine yer bulamamasıdır.

Görüldüğü üzere insan sorunları; ileri teknolojiye ulaşan toplumlarla geri kalmış toplumlarda değişik yapıların sonucu olarak, bambaşka düzeylerde dışlaşıyor.

KURT KAPANI

bir
hikaye
miz
var

düşünüyordum onu. Yanıbaşında bir sese. Bir soluğa öyle ihtiyacı vardı ki... Anası yaşıyordu geleceğimi. Evlenmeyi düşünüyordum ama kolay mıydı?

Mehmet BAŞARAN

ninin gücünü emip tüketiyor. Birden evlerinin önünden geçen kendisine değişik değişik bakan Kadın Ağanın evlatlığı geldi gözlerinin önüne... Güzel bir kızdı. On beş on altı yaşlarında. Biriki beş beşim simsiyah Ayşeyle okula da uğramıştı. Pembe yanakları tatlı tatlı konuşuyordu gülerken. Gözleri buğulu çağla rengindeydi.

«Okumayı çok istiyordum ama, aham gıhı razı olmadım» demişti.

Belki onun gibi bir kızla evlenebildirdi ama hiç olmazsa ilkokulu bitirmiş olmalıydı. Öğretmen dediğin bugün bu köyde, yarın öbür köydeydi. Başına neler geleceği bilinmezdi. Böyle yalnız kaldıkları aksamalar oturup kitap okuyabilmeli, birbirlerine kimse olmalıydılar. Çocukları oluncu...

Kapı vuruluyordu. Doğrudu. Bu vakit kim olabildi ki? Acelesine telasma bakırları başı sıklıkla birine benziyordu. Kimbilir, hastası vardı da ilaç yiyecek, alıcı soracaktı belki. Sirtına ceketini alıp karanlık koridorun ucuna yürüdü.

Hayret! kimseler yoktu. Adetleri değildi ama delikanlı kendisine şaka mı yapı-

riki adım öne çıktı. «Kim o?» diye seslendi, dinledi. Çıt yoktu. Şaşılacak şeydi, kapının vurulduğuna duymuştum. Bu değin yanıltmış olamazdı. Kibriti, ya da cep fenerini

Aşağılara baktı: Köy, karanlığın içinde yitmişti. Ta uça bir iki kırmızı ışık ipiliyordu. Gökyüzü yıldızlı, hava serindi. «Yalnızlıktan ses mi duyur olmağa başladım nedir gayri» diyerek içeriye girdi.

Daha birkaç adım atmadan kapı tekmeleme, yumruklanmağa başladı tekrar. Kalabalıktılar galiba. Fena yükleniyorlardı. İncele kalınlı sesler kıyameti koparıyordu dışarda:

«Aç kapıyı ulan namussuz! Aç diyoruz sana...»

«Hey! burası müslüman köyü, kurtulamazsın elimizden...»

«Demek kız yanında hâ? Vay edepsiz alçak vay! Elin yeni yetmesin... Vay ırz düşmanı vay! Meğer kime teslim ediyormuşuz bu çocuklarımızı?»

«Bunu buraya öğretmen diye göndercin...»

Derken bir güleldi:

«Yahu ne duruyorsunuz? Kırsanıza kapıyı bel.

Küfürler, bağışmalar, siyah sesler birbirine karış-

yordu.

Donup kalmıştı. Sarsılan kapıya baktı, yerinden kımıldamıyordu. İnsan korkulu bir düş görür de bağırarak ister, dudakları kımıldar ama bir türlü ses çıkmaz hâlî öyleydi durumu. Ağzını ağızta «Kimsiniz, ne oluyorsun, ne istiyorsunuz?» demiyordu.

Kapı kırıldı. içeriye doldu.

Kurul üyesi Kara Osman elindeki gemici fenerini havaya kaldırdı.

«Şu hale bakın komşular, dedi kendisi picamıyla, kız da... Giyinmemişler bari...»

Mustafa öğretmen arkasında duvar bîdinde Kadir Ağa'nın evlatlığı Selime'yi gördü. Hiçkırıyordu. Saçı başı darımadığındı. Yarı çıplaktı. Telâşla örtünmeğe toparlanmağa çalışıyordu. Ne zaman girmişti içeriye? Neydi bu hal? Anlıyamıyordu.

Bekçi Kâzım:

«Hadi hadi öğretmen, numarayı bırak ta yürü köy ovasına dedi. İnsan bu işe kalkışırken basılacağını da hesap etmeli...»

Muhtar cenesini avucuna almış, kaşlarını kaldırmış, bir yarıçık edasıyla tane tane konuşuyordu:

«Zina... Hem de talebeniz sayılabilecek bir kızla... Yüz kızartıcı suç... İsten atılmak, hapislere yatmak var ucunda. Hangi şeytana uydunuz da... Mustafa Efendi, her şey ortada... Örtelim desek örtülür yanı yok. Dirmemek, inatlaşmak boşuna... Cezadan

(Sonu Sayfa 7'de)

14 Fırın işyerinde BESİN - İŞ anlaştı

Erzurum'da toplu iş sözleşmesi imzalandı

Sendikamız Erzurum Şubesi'nin işyerlerinden olan özel sektöre ait 14 Fırın işyerinde bir süre önce başlayan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri tarafların karşılıklı olarak anlaşması üzerine imzalanmıştır.

Temmuz ayı başında DİSK'e bağlı sendikamız BESİN - İŞ ile fırın işyerlerinde arasında başlayan toplu iş sözleşme görüşmeleri işveren fırın sahiplerine Sendikamızın önerdiği işçi haklarına yansıması üzerine anlaşmaya sonucunlanmıştır.

Bu konuda BESİN - İŞ Erzurum Şubesi'nden edindiğimiz bilgiye göre; toplu iş sözleşme ile fırınlarda çalışan yaklaşık 200 civarındaki işçiye yeni haklar getirilmiştir.

2 yıl için geçerli olacak olan toplu iş sözleşmesi ile; ustalar için 59 TL. usta yardımcılar için 45 TL. zam sağlanmıştır.

İmzalanan toplu iş sözleşmesiyle çalışanlara yılda bir maaş ikramiye 500 TL. elbise parası, 400 TL. ayakkabı, 750 TL. yakacak yardımı,

250 TL.'si Kurban Bayramı masrafı; 30 TL.'si çocuk parası; yılda bir çuval un ve ramazan ayında her işçiye günde 5 ekme verilmesi öngörülmüştür.

FEHİM ÖZKIRAN'IN AÇIKLAMASI

İşçiler arasında sevinçle karşılanan toplu iş sözleşme-

siyle ilgili olarak bir açıklamaya yapan BESİN - İŞ Erzurum Şubesi Başkanı Fehmi Özkiran: «Dileğimiz bundan sonra yapacağımız toplu iş sözleşmelerinde de diğer işverenlerin bize anlayış göstermeleri, üyelerimize istediğimiz sosyal hakları vermeleridir.» demştir.

TOFAŞ'ta Saldırganlar işçi M. Çetinbaş'ı öldürdü

Gerici - faşist karması MC iktidarı, başta işçi sınıfımız olmak üzere emekçi halkımızın gelişen demokrasi savaşına karşı kurmaz ve plânlı bir şekilde oyunlar tezgâhlayarak, toplumsal uyanışı boğazlamak istiyor.

Ülkemizde emperyalizmin, Amerika petrol tekellerinin, çokuluslu şirketlerin ve CIA'nın desteklediği faşistler, hazırladıkları ölümcül saldırılarla işçilerin, köylülerin, öğretmen, öğrenci, memur ve tüm ilerici yurtseverlerin kanında kurşun eritiyorlar.

İşte son olarak iktidarın motorize ve silahlı vurucu gücü işçi sınıfı düşmanı bir grup faşist, 30 Haziran 1976 günü yeni avlanma bölgesi olarak seçtikleri BURSA'da kurulu TOFAŞ ve RENAULT işyerinin önünde pusuya yattı.

Özünde yeni bir SEYDİŞEHİR VE TARIŞ olayı yaratmaya yönelik bu avlanma plânının sonucunda MUAMMER ÇETİNBAS isimli bir işçi katledildi, birisi ağır olmak üzere iki işçi de yaralandı.

Anayasayı ve yasaları açıkça çiğneyen MC iktidarı geniş emekçi kitlelerin toplumsal demokratik, ekonomik, sendikal hak ve özgürlüklerini çiğnemeye devam ediyor. Son olarak Bursa'da Tofaş işyerinde çalışan işçilere yapılan saldırı MC'nin iktidar olduğundan bu yana işçi ve emekçi kitleler üzerinde sürdürdüğü saldırının bir parçasıdır.

Bu işyerinde bozuktur amblemli bildiriler dağıtarak işçiler üzerine taşlı, sopalı, zincirli saldırılar düzenleyenler, Seydişehir'de, Tarih'de oynadıkları oyunun aynısını Tofaş'da sahnellemek istemektedirler.

MC iktidarının «vatansavırlar» diye nitelendiği bir avuç faşist komandanın Seydişehir, Tarih ve son olarak Bursa Tofaş'da işçi sınıfını hedef alan cinayetlerine artık müsadde edilmeyecektir.

Türk - İş'e bağlı Türk Metal - İş Sendikası'nın amblemli arabasından işçilere ateş açılmıştır. Saldırı sırasında 66 plakalı minibüsler saptanmış ve olay yerinde Türk Metal - İş Sendikası eski Şube Başkanı Bilge İleri suç üstü yakalanmıştır.

İşçi sınıfına yöneltilmiş bu faşist saldırılar karşısında işçi sınıfımızın demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK en etkin önlemleri alacaktır. Bu amaçla DİSK karar organları ve DİSK Başkanlar Konseyi olağanüstü olarak toplantıya çağırılmıştır.

DÜNYADA İŞÇİ HAREKETLERİ..

Volkswagen Fabrikası'nda çalışan 12 bin işçi zam istedi

Meksika'da otomobil işçileri grev yaptı

Meksika'nın en büyük endüstri kuruluşlarından biri olan dev Volkswagen otomobil fabrikasında çalışan yaklaşık 12 bin işçi ücretlerinin artırılması üzerine grev yaptı. Bir sözcü, 14 yıllık fab-

rikanın kuruluşundan beri ilk defa olarak grev yüzünden kapandığını söyledi.

Grev yapan işçiler ücretlerine yüzde 40 zam yapılmasını istemekte. Fabrikaların yönetiminin bir

sözcüsü, işçilerin istediği zammın çok fazla olduğunu ubelirtti.

Volkswagen fabrikasında işçilerin greve başkent Mexico City'nin 128 km. Kzeydogusunda bulunan Pueglo'daki işa-

damlarını endişelendirdi. Kentin ticaretinin Volkswagen fabrikasında çalışan işçilerin kazançlarına bağlı oluşu işadamlarını endişeye sürükledi.

İş Müfettişlerine Baskılar Yoğunlaşıyor

MC iktidarı bir yandan işçi sınıfımız üzerindeki baskı ve oyunlarını sürdürürken öbür yandan Çalışma Bakanlığı'na bağlı iş müfettişleri üzerindeki baskı ve oyunlarını yoğunlaştırıyor.

Bilindiği gibi, çalışma hayatının denetim ve teftişini sağlamak amacıyla oluşturulmuş Çalışma Bakanlığı teftiş kadrosundaki iş müfettişleri, uzunca bir süredir sermayenin ve MC iktidarının baskı ve telkışlerine ve sürgünlerine karşı IM - DER (Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri Derneği) çatısı altında örgütlü ve kararlı bir mücadele vermektedir. Müca-

delelerindeki somut istekleri, özetle : «İş teftişinin demokratikleştirilmesi ve etkinleştirilmesi» dir. Amaç, iş müfettişlerinin ve onların teftiş faaliyetlerini sermayeye ve siyasal iktidarlara karşı bağımsızlaştırılmasıdır.

İş müfettişlerinin «demokratik ve etkin teftiş» uğruna mücadelesi, işçi sınıfının yasal kazanımlarının tamamen uygulanabilmesi ve yeni kazanımlar elde edilebilmesi uğrunda demokratik mücadelesinin bir parçasıdır. 200'den fazla iş müfettişinin IM - DER çatısı altındaki mücadelesi, DISK çatısı altında mücadele veren

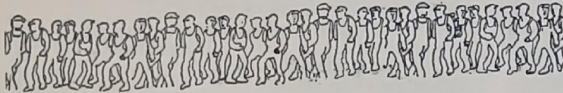
işçi sınıfımıza desteklenmektedir.

IM - DER son olarak yayınladığı bildiride iş hayatının denetim ve teftişle güdülen temel amaç «emeğin serfaye karşısında korunması» olduğunu vurgulayarak Çalışma Bakanlığı kadrolarında tam bir yıl içindeki baskılardan söz edilmektedir.

Bildiride, iş müfettişlerinin raporlarını (özellikle toplu sözleşme yetkisine ilişkin olanların) Bölge Çalışma Müdürlüklerince uygulanmadığı açıklanmakta, örnek olarak Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğüne keyfi işlemleri verilmekte, toplu sözleşme yetkilerinin sorumsuz bir biçimde dağıtıldığı belirtilmektedir.

IM - DER bildirisi, son olarak İş Müfettişleri Yönetmeliğinde MC tarafından yapılan değişikliklere müfettiş kadrolarına 200 ü aşkın MC partizanının doldurulmaya çalışıldığı vurgulanmaktadır.

Öbür yanda, Danıştay kararları çığneyerek MC tarafından Bakanlığa atanmış müsteşar ve iki müsteşar yardımcısının yönetimindeki Çalışma Bakanlığının TRT gibi İŞGAL altında olduğu bildirilmektedir.

65 yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun

Kanun No. 2022

Kabul tarihi: 1/7/1976

MADDE 1. — 65 yaşını doldurmuş, kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan, iş görme ve çalışma gücünden mahrum olduğunu tam teşekküllü hastanelerin Sağlık Kurulu raporu ile belgeleyen ve muhtaçlığını il veya ilçe idare heyetlerinden alacakları belgeleri kanıtlayan, Sosyal Güvenlik Kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun, bir gelir veya aylık hakkından yararlanmayan nafaka bağlanmamış veya bağlanması mümkün olmayan mahkeme kararıyla veya doğrudan doğruya kanunda bağlanmış herhangi devamlı bir gelire sahip olmayan Türk vatandaşlarına hayatla bulundukları sürece 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre 60 gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanunu ile tespit edilecek kat sayı ile çarpımından bulunacak miktarda aylık bağlanır.

Bunlardan evli olup, eşleri yukarıdaki şartlara haiz olanların aile reislerine ise bu aylık % 50 artırırlarak bağlanır.

Herhangi bir şekilde bu maddede yazılı miktardan fazla devamlı gelir sağlayan veya sağlanmasi mümkün olan kimselerin geçim kaynağı var sayılır ve kendilerine aylık bağlanmaz.

65 yaşını doldurmadığı halde başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde malî olduklarını tam teşekküllü hastanelerden alacakları sağlık kurulu raporu ile kanıtlayanlarla durumlarına uygun bir işe yerleştirilemeyen sakatlıardan, yukarıdaki şartları taşıyan Türk vatandaşlarına da bu kanun hükümlerine göre aynı ölçüde aylık bağlanır.

65 yaşın bitiminin tespitinde, ilgililerin, bu kanun yayımlandığı tarihte, nüfus kütük kayıtlarındaki doğum tarihleri esas alınır. Doğum tarihlerinde yapılacak düzeltmeler ile bu kanunun yayımlandığı tarihten geriye doğru bir yıl içinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.

MADDE 2. — Bu aylıklar ve kanunda yazılı diğer ödemeler için her yıl Devlet bütçesine gerekli ve yeterli ödenek konur ve aylıklar hak sahiplerine Emeklî Sandığı aracılığı ile bağlanır ve ödenir.

MADDE 3. — Bu aylıkların başlangıç tarihi, ilgililerin Emeklî Sandığına yapacakları yazılı müracaatlarını takip eden aybaşıdır.

Hak sahiplerine bağlanan aylıklar 3 ayda bir peşin olarak verilir. Aylığın bağlanması tarihi ile dönem arasındaki haklar ayrıca ödenir.

Peşin verilen gelir ve aylıklar durum değişikliği veya ölüm halinde geri alınmaz. Ancak, aylık bağlama ile ilgili geçim şartının kalkması halinde, aylıklar bu şartın kalktığı tarihi takibeden dönem başından itibaren kesilir.

MADDE 4. — Bu kanuna göre aylık bağlanmada veya ödenmesinde uygulanacak usul ve kullanılacak belgeler, Maliye ve Maliye ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca müşterek hazırlanacak bir yönetmelikle tespit olunur.

MADDE 5. — Bu Kanuna göre aylığa hak kazanmak üzere düzenlenen belgelerin gerçeğe uymadığı tespit e-

dildiği takdirde, ödenen aylıklar % 50 fazlası ile geri alındığı gibi, belgeleri düzenleyen ve kullananlar hakkında ayrıca genel hükümlere göre ceza kovuşturması yapılır.

MADDE 6. — Bu aylıklar ile bağlanmasında ve ödenmesinde kullanılacak belgeler her türlü vergi ve resimden muaftır.

MADDE 7. — Bu Kanundan yararlananlar Devlet hastanelerinde ücretsiz tedavi edilebilir.

MADDE 8. — T.C. Emeklî Sandığı il veya ilçe heyetlerinin soruşturma ve kararları dışında gerektiğinde, ilgililerin gelir, kazanç ve malları hakkında, çeşitli soruşturma yaptırma, resmi ve özel idare müessesesi ve ortaklarından ve şahıslardan bilgi istemeye yetkilidir.

Bu kanun uyarınca tam teşekküllü hastanelerden alınan sağlık kurulu raporları, merkezde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve T.C. Emeklî Sandığı tarafından görevlendirilecek üç uzman hekimden oluşan bir sağlık kurulunca karara bağlanır.

MADDE 9. — Bu kanun yayımlandığı tarihi takip eden mali yıl başında yürürlüğe girer.

Not : Sayın işçi ve sendikacı arkadaşlarımız çevrenizde yukarıdaki yasa kapsamına girenler varsa yardımcı olmanız rica ederiz.
(G. Merkez)

AÇIKÇA

İş Değerlendirmenin anlam ve önemi

— 4 —
Mehmet TÜMER

İş değerlendirme tekniğinin kullanılması çoğu zaman çok pahalı bir yatırım olmasına rağmen, son yirmi sene içinde süratle çoğalıp yayıldı. Bu tekniğin, tatbik edilmesi mümkün ve kabul edilmesinin kolaylığına değin yazılmağa devam edeceği anlaşılmaktadır.

İş değerlendirme terimi, bir işin içindeki faktörlere dayanarak işleri bir kademe sırasına koymak, muhtelif işlerle bağlantılar tesis etmek maksadıyla sistematik ve metodik usullerin uygulanmasını ifade eder. Bu sistemlerden her biri bir müessesenin ihtiyaç ve hususiyetlerine tabii edilecek şekilde değiştirilebilir. Muhtemelen en çok kullanılan puan sistemine göre işler, tabii bu E.B.K. iş yerinde tatbik edilmektedir. Seri işyerlerinde el ustalığı, gayret, sorumluluk v.s. gibi faktörlere göre kıymetlendirilmektedir. Her bir faktörün tarifi «düşük» den «yüksek» e doğru derecelendirilmesi yapılmıştır. Her bir faktör içindeki her bir dereceye muayyen puan kıymetleri verilmiştir. Bir iş için hesaplanan puanların yekünü o işin derecesini ve işin kademesini tayin eder. Faktörler belli olduktan sonra ayrıların tesbitine girişilir. Bu ehemmiyetlerine göre faktörlerin karşılaştırılması demektir. Burada her faktöre verilecek en çok puan nispeti tesbit edilir. Misal : Maharet faktörüne sıfır ile iki yüz elli arasında puan verilmiş olsun, plânın toplam puanı 500 olsun, çalışma

şartları faktörüne sıfır ile 50 arasında puan verilmiş bulunsun o zaman maharet ile çalışma şartları arasındaki aylık nisbeti 250'e 50 yani 5'e 1 olur. Her iş iyice tarifi edildikten sonra bahse mevzuu işte her faktörün ne derece gerekli olduğu meselesine gelinmektedir. Burada her işe çeşitli faktörlere göre puan verilmekte ve puanlar toplanarak işlerin değeri ortaya çıkmaktadır. Bundan sonra da işlerin sınıfları ve kategorileri belirtilmektedir.

Günümüzün modern işletme anlayışında ister değerlendirme veya sınıflandırma, isterse faktör mukayese veya puan usulüne dayansın, iş değerlendirme sadece haklı bir ücret politikasının temelini teşkil ettiği için değil fakat aynı zamanda, başka faydalar da sağladığı için kaçınılmaz bir ehemmiyet halini almıştır. İş değerlendirmenin faydalarını şöylece sıralayabiliriz :

İŞÇİ CİHETİNDEN :

1) İş değerlendirme yolu ile ücret supjektif faktörlerin esiri olmaktan çıkarılmakta, haklı bir temele oturtulmaktadır.

2) İş değerlendirme, çalışanın vasfını arttırmağa teşvik etmekte, hatta zorlamaktadır. Bu metod çalışanın pasif veya kademe kabul gösteren anlayışı terk ederek, bilgi ve mesuliyet isteyen daha yüksek değerli işlerde tatminin aramaya sevk etmektedir.

Devam Edecektir.

KURT KAPANI

(Başarılı Sayfa 4'de)
geçtik, namus meselesi bu. Görüyorsunuz, kızın babasını zor zaptediyoruz orada... Böyle zamanda aklı kullanmak lazım. Acaba diyorum. Kadir Ağayı razı etmeye çalışsak ta bari bu kız alsan Hak ne dersin?

Mustafa öğretmen hâlâ kendine gelmemişti, benzi küll gibiydi. Eli ayağı titriyordu hırsından. Kapıda dikilen Bekçi Kızma'ya kasıla kasıla oturan Muhtara köşede kararır durak çocuk habalarına bakıyor, olup biteni anlamaya çalışıyordu. Evlenmek başka, bu rezillik böyle bir çocukla olmazdı. Muhtarı yeni duymuş gibi şırdı :

«Berri bak Muhtar dedi. Ciddi mi konuşuyorsun sen? Daha ne kadar sürdüreceksin bu rezillik! Alıncağa bir tuzak değil mi bu, Hadi çocukları için devam takibi yap yarıdım diye şu adamlar bana muğberdir... Ya sana ne oluyor?

Hacı Halit atıldı :
«Muhtar, köyümüzün namusunu korumağa geldik biz buraya, hakaret görmeğe gelmedik... İnsaniyetlikten ne anlar bu herif? Orman kanununa göre ifadesini alacaksınız alın, almayacaksanız teslim edin bize de göstereyim alacak kim...»

«Sen ileri gitme» diye çıkıştı Kara Osman, «Biz ismiyi biliz. Mahkemede bile önce esulu yolu arar hâkimler. Öğretmen de bir insan, şeytana uymuş biyol... Temelli bataga itip boğalım mı? Muhtar haklıdır, karşı taraf razı edilebilir...»

Kadir Ağaya döndü :
«Sabırlı ol ağam, öfkemi yenmeye çalış... Bu da bir yazı. Dünyada ayağa değmedik taş, başa gelmedik iş olmazmış! Çıkan göz yerine girmez. Zararın neresinden dönsük kârdır. Bizim Mustafa Efendi fena insan değildir aslında... Pekâlâ sana layık bir damat olur. Gel kabul et, köycek bir düğün yapalım unutamız bu geceyi...»

Başını önüne eğmiş düşünüyör, sinirli sinirli ayağını oynatıyordu. Arada yekine me istedikçe iki kişi omuzlarını bastırıyordu :

«Ulen Osman, basman damarına yavru. Akşamdan beri nasıl sabrettilim şaşıyorum. Varmayın üstüme, bunaltmazım beni öğüdün. Yapın vazifeyi. El kıldım bu güne yetiştirilmiş Selime'yi ben de iş zeytinlik ayırmışım ona çeliz olarak, müdürvelli göreyim derken... Daha dayanmayacağım. Elimden bir belâ çıkmadın bırakın gideyim buradan. Bırakın bu işi adalet temizlesin...»

Seziyordu, bu adamlar ağız birliği etmiş bir kurt kapını kurmuşlardı ona. Selime yemdi, ama nasıl bir yem... Niyetleri neydi, neden bu yolu tutmuşlardı? Ağam neden kendine acıdırmağa çalışıyordu? Birliyle aralarında bir geldi geçti yoktu, niyeydi bu kapan? Selime koridorda ne arıyordu? Nasıl girmişti içeriye? Neden soyunmuştu? Neden... «Biz öğretmenle sık sık buluyorduk» diye yalan söylüyordu? Düşündükçe Mustafa öğretmenin beyni zonkluyordu.

Muhtar kısıp attı :
«Ya bu kız alır namusunu temizlersin, ya da sürüm sürüm süründürürüz seni arkadaş... Bunun burası Müslüman köyü bizim karnımız yemez...»

Sertleşti :
«Sizin kadar benim de sefrefim var muhtar dedi. «Odasına çekilmiş bir adamı oyuna dışarı çıkartıp başına çorap örmeğe ne Müslümanlık, ne de insanlık... Belki hesaplarını incedir ama bir yerde dolarsın. Yazarsın tutanağını, verilirsin mahkemeye... Kimsenin kimseyi tehdit etmeğe hakkı yok tur.

Devrini gün işi karakola, oradan da savcılığa verildi. Savcı muhtardan da sert davrandı öğretmene :

«Yazık yazık! Bu millet çocuklarını teslim ediyor size. Dua edin ki iyi adamların eline düşmüşsünüz, başka

SENDİKAL HABERLER

Maden-iş iki işyerinde toplu iş sözleşmesi imzaladı

Türkiye Maden - İş Sendikası Sefaköy'deki, Net Cıvata ve Vida Sanayi İşyerinde, ayrıca Levent'teki Metal Kapak Fabrikasında toplu sözleşme imzalamıştır. Net Cıvata'da 1 Mart 1976'dan geçerli olmak üzere işçilerin saat ücretlerine seyyanen 525 kuruş, 1 Mart 1977'de de ayrıca saat ücretlerine beş lira zam yapılması kararlaştırılmıştır. İşçilere yılda iki maaş tutarında ikramiye verilecek, evlenenlere 1000 lira, doğum

yapanlara 750 lira, üyenin ölümü halinde ailesine 5.000 lira sosyal yardım yapılacaktır. İşçiler izme çıkışları vakti 1.000 lira izin parası alacaklardır.

Metal Kapakta ise yasal asgari ücrete saat başına brüt 100 kuruş eklenecektir. Bundan sonra saat ücretlerine birinci yıl 5, ikinci yıl yine 5 lira zam yapılacaktır. Sözleşmenin birinci yılında işçilere günlük ücretlerinin

90 katı, ikinci yılında 105 katı ikramiye ödenecektir. Çalışma süresi haftada 45 saat olacak, ancak 48 saatlik ücret ödenecektir.

İşçilerin yıllık ücretli izin sürelerine üçer gün eklenmiş izin harçlığı da 900 lira olarak saptanmıştır. İşçiler bayramlarda 400'er lira ikramiye alacaklardır. Kıdem tazminatı çalışan her yıl için 37 gün üzerinden ödeme yapılacaktır.

DİSK, Televizyon emekçileri Konferansına katılıyor

DİSK Uluslararası Görsel - İşitsel emekçileri Sendikaları Federasyonu (FISTAV) tarafından Moskova'da düzenlenen «televizyon emekçileri dünya konferansı»na katılacaktır.

Konferansa DİSK'ti, bu işkolunda örgütlenen Yeni Haber - İş Sendikası temsil edecektir.

11-17 Ekim tarihleri arasında Moskova'da yapılacak konferansa, FISTAV'a üye 20 ülkeden 31 sendika katılacaktır.

FISTAV'ın DİSK'e gönder-

diği çağrı mektubunda Televizyon Emekçileri Dünya Konferansı'nın amacının, bu işkolunda çalışan işçilerin uluslararası düzeyde biraraya gelip, meslek sorunlarını tartışmalarını sağlamak olduğu bildirilmiştir.

Çağrı mektubunda, televizyonun çağımızın en önemli teknik ve sosyal olaylarından biri olduğu belirtilerek, şöyle denilmiştir.

«Televizyonun etkisi hem ulusal, hem de uluslararası düzeyde kendini göstermektedir. Bir çok araştırma-

cının, düşünür, sosyolog ve devlet adamının konusu olmuştur. Bununla birlikte onu gerçekleştirenler, yani yayıncıları hazırlayıp, üretilen yayınları emekçiler, bugüne kadar uluslararası düzeyde biraraya gelip meslek sorunlarını tartışmamışlardır. Ülkelerin televizyon sendikaları arasında deney değiş - tokuşu son derece yararlı olacaktır.»

BESİN - İŞ GAZETESİ

Türkiye Et, Ekmek ve Besin Sanayii İşçileri Sendikası aylık yayın organı

Sendika Adına Sahibi : Demirhan TUNCAY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Erdal TÖT

Adres : Çankırı Caddesi Banışta İşhanı No : 21/5 Ulus/ANKARA

Tel : 11 58 53 — 10 43 86 — 24 28 26

Basıldığı Yer : Nüve Matbaası

Meşrutiyet Cad. Hatay Sok. No : 13/C - Kızılay/ANKARA

yerde olsa linç ederlerdi siz... Bana göre hiç su götürür ya yok. Kadir Ağam aksidir ama yumsatılabilir. Tek kurtuluş yolu bu. Sanırım avukat bile bulamıyacağınız. Sizi tutuklamak zorundayım...

Dava uzun sürdü. Başına iş geldiği aşamaya eline alıp okumaktan vazgeçtiği kitabı yaşamaya gerekiyordu sanki... Aynı bulanık, soğuk hava içinde gidis gelişler itideler... Hesaplı hesaplı çevresinde daraltılan suçluluk çemberi... Ezen, küçümseyen bakışlar... Suçlanış biçimi akla uygun bulunuyordu da, kendisi anlatıktıkları yakınlarına bile güvensizlikle karşılaşıyordu. Bir evet deyişvere cokları sevinecekti. Asil yalnızlık bir odada tek başına kalmak değil, bu duruma düşmekti işte...

«İz düşmanı öğretmen, okulda suçüstü yakalandı, oyle yayılmıştı çevreye haber. Daha mahkeme sonuçlandı halde herkesin gözünde «ırz düşmanıydı. İlköğretim Müfettişi tuhaf tuhaf bakıyordu kendisine «Savcım, Muhtarın gösterdiği hal yolunu kabul etmek vardı. Bana kalırsa sonunuz karandığı» diyordu.

Kadir Ağamın avukatları bar bar bağırdıyordu yargı önünde :

«Karşıdaki bir eğitimci değil, öğrencisi yanında masum bir kız hepimizin saygı duyduğu bir çatı altında iftâl etmiş, adı bir suçludur. Suçüstü durumu vardır ortada. Amme vicdanı daha fazla rencide edilemez... A-dalet istiyoruz adalet!...»

Selime gebeydi, gittikçe karnı büyüyordu.

Her oturumda :
«Alacam seni dedi kandır, öğretmen gebe bırakı beni. Üç aydır buluşuyorduk. O aşam basılınca inkâr etti. Deyip başlıyordu ağlamağa.

Öğretmenin yüzü süzül-müş, incelmışti. Mahkeme salonuna, jandarmalara içerde-kilere almıştı. Boşgöllerle bakınıyordu yöresine. Duruşma dönüşü ranzaya uzanı-yor, katilip kalyondan öyle... Öğrencilerini, okulunu unu-tamıyordu. Biliyordu kurtul-sa da, gayrı aynı köye dö-nemeydi, kimbilir belki öğ-retmenliğe de... Müfettiş di-dikçe sonu karankıktı.

Doğum olmuştu. Kan tah-lillerinin sonucunu alan yargıç Selime'ye :

«Bak kızım dedi. öğret-menin çocuğun babası olma-dığı anlaşıldı. Artık - anasın, konuşurken yavruyu da dü-şün. Yasaların korunuculuğu altındasın. Kimse sana bir sey yapamaz. Korkma, doğ-

ruyu söyle...

Selime'nin çocuğu yüzü gerildi. Çağla rengi gözleri buğulandı hicrara hicrara anlatmağa başladı :

«Doğru diyorsunuz efendi, bugüne kadar yalın söyledim. Ağam beni küçük ten, evlilik almış. Kimsem yok. Evde yalnız olduğum bir gün üstüme çullandı. Yal-vardım, çıpımdı kurtulma-dım. «Çeyiz çimen yaparım sana iyi bir koca bulurum. Mal mülk veririm» de-di. Karnım şişmeye başlarken da anlaşıtı adamlarla be-ni okula bıraktırdı. Kapıda gürlütüler olurken soyundum. Öğ retmene verecekti beni. «Bellettiğim ifadeden şaşma, ötesini bana bırak diyor. Çocuğumun babası Kadir Ağam'dır. Öğretmen bana eli-ni bile sürmedi.

Salon karışmıştı. Avukatlar bağırdıyordu iftaz ediyor-lardı. Mustafa öğretmen, bir zamanlar kendisine değişik gözlerle bakan, güldükçe yanakları tatlı tatlı çukurlaşan güzel kız hatırladı. «Okuma-yı çok istiyordum ama ağam-ğın razı olmadı demisti, Şim-diye çelili, küçük bir kadın vardı karşımda. Onu, asil onu nasıl kurtarmalı diye düşünüyör bezaat ediline bile sevinemiyordum.

İşçiye baskı yapan

(Baştarafı Sayfa 1'de)
kurdurulan tabelasında başka bir şey olmayan Süt - İş adlı sendikaya işçileri üye olmaya zorlar... Hatta üye olmak istemeyen yaşı bir kadın işçiyi tokatlar, döver... Bu olay, Kars'ta infial yandırdı. Yöresel basın olayı geniş bir şekilde ele alarak verir.

Bu olay şöyle cereyan etmiştir : Fabrika Müdürü Erkenç, Naïma Tanboğa adlı bayan üyemizi çağırarak BESİN - İş sendikasıdan istifa etmesini Süt - İş adlı sendikaya üye olmasını söyleyerek baskıya baş vurur. Bu teklifi kabul etmeyen Naïma Tanboğa'yı tokatlayarak döver... Bu ilginç ve ilginç olduğu kadar utanç verici olayı ortaya koyar Fabrika Müdürü.

Yaşar Erkenç adlı Kars Süt Fabrikası Müdürü'nün yasa dışı davranışlarını ortaya koymaya devam ediyoruz.

SENDİKASILARLA GÖRÜŞMEYİ KABUL ETMEYEN BİR MÜDÜR...

İşçi - İşveren ilişkilerinin olumlu şekilde yasa çerçevesinde olmasını arzu ederiz. DISK üyesi bir sendikayı açtıs görür gibi gören, sendika yöneticileriyle görüşmek istemeyen bir İşveren vekili müdür (!) BESİN - İş Kars Şubesi toplu iş sözleşmesinin 12 nci maddesine göre 7.7.1976 gün ve 36 sayılı yazısıyla Şube Yönetim Kurulu üyelerinin kendileriyle görüşmek istediği bildirilir... Müdür Erkenç, kendileriyle makamında görüşmeyi kabul etmez...

Bu yasa dışı uygulamaları devam eden ve ekefki hareketinde bulunan Kars Süt Fabrikası Müdürü Yaşar Erkenç, BESİN - İş Şube Başkanı ve işyeri baştemsilcisi Yusuf Çelik'e işçinin yanında olduğu için 7 günde 6 hıtar cezası vererek kırılması güç bir rekoru kırmıştır. Erkenç, bununla da kalmayıp Şube Başkanının evine bağlı telefonu söktürmüştür.

YUSUF ÇELİK BASIN TOPLANTISINI DÜZENLİYOR...

Bu baskılar karşısında Kars'ta bir basın toplantısı düzenleyen BESİN - İş Kars Şubesi Başkanı Yusuf Çelik, Süt Fabrikası Müdürü Yaşar Erkenç'in yasadışı davranışlarından söz etmiş, kendisini «aşırı soletülük» itham eden Fabrika Müdürü Yaşar Erkenç'in amacının işçileri, BESİN - İş sendikasıdan koparmak olduğunu bildirmiştir.

Çelik bu konuda şöyle söylemiştir : «Biz aşırı sol diye bir kavram tanımlıyoruz. Ve biliyoruz. Ama fabrika Müdürü Sayın Yaşar Erkenç ikide bir bu cümleyi kullanarak bizi üyelerimiz arasında yıpratmak istemektedir. Ve hafta yukarıda bahsettiğimiz gibi, işyerinde çalışan işçiler bu oyunlara iltifat etmeyip sendikamıza sahip çıkmak isteyince istifaya zorlanmaktadır.»

Basın toplantısında Müdürün işyerinde baskılarını üyeler, Temsilci ve yöneticilere ve sendikaya karşı olmak üzere 3 bölümde ele alan BESİN - İş Kars Şube Başkanı Yusuf Çelik daha sonra şöyle demiştir :

İŞÇİLER AKIN AKIN DISKE GEÇMEKTEDİR

«Müdürün amacı açıktır. İşçileri sendikamızdan koparıp sermaye ve İşveren yanlısı Türkiye yanında yalnız 15-20 üyesi bulunan ve İşveren tarafından yenile kurtulan Süt - İş'e geçmelerini sağlamaktır. Fakat sayın müdür bilmelidir ki bu baskı ve zulüm de başarıya ulaşamayacaktır. Çünkü işçi sınıfı yükselen bilinci sayesinde hangi sendikadan işçiden yana, hangi sendikadan patrona yana olduğunu bilmektedir. Bunun içindir ki, işçiden yana olan DISK'e bağlı devrimci sendikalarla işçiler akın akın geçmektedirler.»

İşte bir müdürün serencamı... Sizler karar verin bu müdürün yasa tanımazlığına... Kimler kimin için çalışıyor, kim kimden yana... BESİN - İş sendikası bu gibi olaylar karşısında yasaların uygulanmasını, hukuki olmayı kendisine ilke edinmiştir. BESİN - İş sendikası yasaları uygulamayanlara karşı, mücadelesini verecek, yakalarını yapışacaktır. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

Rüşvet ve işçi sınıfı

(Baştarafı Sayfa 5'de)
ancak kapitalist düzenin bir parçasıdır. Bu rezillikleri ortadan kaldırmak gereklidir. Ülkemizde de çürüyen sömür düzeninin bu pisliklerini sermaye sınıfının egemenliğine son vermek yok edebiliriz. Ve işçi sınıfımızın öncülüğünde emekçi halkımızla birlikte verilecek kararlı mücadele ancak, sömür baskı ve zulümle birlikte kokuşmuş düzenin iğrenç ve zaten işçi sınıfına yabancı olan alışkanlıklarını ortadan kaldıracaktır.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz; rüşvet ve yolsuzluğun kimler tarafından yapıldığı değil de, nasıl bir düzende yapıldığı bizim için önemlidir. Ve hemen hatırlatalım ki; zaten işçi sınıfının iktidarının gerçekleşmesi olduğu sosyalist ülkelerde yalnız bir tek suçun cezası idamdır. O da : RÜŞVET'in

Bursa'da

(Baştarafı Sayfa 1'de)
Toplu iş sözleşmesi ile işçilere yeni bir takım sosyal güvenlik tedbirleri getirilmiştir. BESİN - İş sendikası Bursa Fırınları arasında yapılan toplu iş sözleşmesi Bursa, Cemlik, Geçit, Kestel, Gürsu, bölgelerinde kurulu işyerlerini kapsamaktadır.

17 FIRINDA ÇALIŞMALAR

Öte yandan 17 fırında çalışılan adına da toplu iş sözleşmesi yapılabilecek için BURSA Şubesi tarafından yoğun çalışmalar sürdürülmektedir. Buralarda da bir sonuç alındığı ve yeni gelişmeler olduğunda okuyucularımıza duyurulacaktır.

Fransa izlenimleri

(Baştarafı Sayfa 3'de)
C.G.T. 2.000.000 Üyeli bulunmaktadır.
en büyük işçi konfe.
C.F.D.T. 700.000 Üyeli bulunmaktadır.
(Demokratik)
UNE, F-Freud Öğrenciler Ulusal Birliği
C.F.T.L. 1906 Yılında kurulmuştur.
SAĞ SENDİKAL GÜÇLER :
F.O. 350.000 Üyeli bulunmaktadır.
C.F.T.G. 50.000 Üyeli bulunmaktadır.
C.G.G. 120.000 Üyeli bulunmaktadır.
Bağımsız otonom Sendikalar Patron Sendikaları
C.F.T. 30.000 Üyeli Faşist Sendika
Şimdi yukarıdaki uygulamalar aynen Türkiye'mizde de yapılmak istenmektedir.
Kapitalist'in ülkesi olmaz, kapitalist kapı-

talıstır. Türkiye'de de aynı oyunu ve ortamı sergilemek isterler Fransa'da da ve de başka bir ülkede. İşte Türkiye'de de oyunları, kurulan M.C. Hükümeti, Sermayenin kurduğunu Hükümettir, bütün yeri destekli onlardan sağladığı ve manevi ekonominin dar boğazla- ra sokulması, işte hayat pahalılığının aşırı derecedeki artışı, işte kargaşa ortamı işte halkın ve kişilerin bir birleri ile hizip- lemleri, işte öğrenci olaylarının yaratıl- ması, işte orduyu kendilerine ram etme- cabaları, işte Anayasa düzeni kendilerine alt bir düzene sokma cabaları işte Yök- sek mahkeme kararlarını uygulamama- cabaları, işte Sıkıyönetim rejimini getir- mek cabaları.

(DEVAMI VAR)

Devlet Güvenlik Mahkemeleri

(Baştarafı Sayfa 8'de)
DGM «sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» demektir. Böyle bir ortamda sömür ve baskı azımsanacak, faşist tipte yeni yasalar çıkartılarak, mevcut cezalar arttırılacaktır. DISK'in elini kolunu, sesini bağlamak demek, başta DISK üyeleri olmak üzere işçi sınıfımızın hızla yoksullaş- ması ve kararnlıklara gömülmesi demektir. Haziran 1976'de de büyük sermayenin iktidarı DISK'i tasfiye etmek için 274 ve 275 sayılı yasaları değiştirmek is-

temiştir. Ancak, işçi sınıfımız gösterdiği tepkiyle yapılan de- ğişikliklerin Anayasa Mahkemesinde iptal edilmesini sağ- lamıştır. Ancak 274 sayılı sendikalar yasasını değiştirmek suretiyle DISK'i ve DISK üyesi sendikaları ortadan kaldı- rmayı başaramayanlar, bu gün aynı amaçla bir başka yol denemektedirler. Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurul- ması DISK ve DISK üyesi sendikaları yok etme amacına dayalıdır. Bugüne kadar işçi sınıfının, emekçi halkımızın sendikal, demokratik ve siyasal hareketini tehdit eden DGM kadar büyük bir tehlike görülmemiştir.

BAŞKAN'DAN

(Baştarafı Sayfa 1'de)
Sırtın büyük haksızlıklar olmasa idi 1961 Anayasası ile Hükümetlerin, Parliementonun bazı yetkileri kısıtlanmazdı. Bazı Politikacılarımız 1961 Anayasasındaki keyfi yönetimi önleyici tedbirlerle karşıdılar. Yani keyfi yönetimi rahatça sürdürmedik- leri için Anayasaya karşıdılar. Bugün M.C. Hükümeti olsun, tekbaşına AP. olsun Anayasaya yukarıda söylediğim neden- lerle karşıdılar. Bunu 12 Mart döneminde değerlendirmeye fırsatını bularak Anayasayı budamışlardır. Daha güçlü iktidar olarak geldikleri gün Anayasayı daha da budayacaklardır. Bunca acı tecrübeli dönemden (1950-1975) kısa süre için halkımız ve onun kuruluş- ları elbette kuşku duyacaktır ve hakimlerinin hükümetçe atanacağı bir mahkemece devletin değil, Türkiye'yi kendi çıkarlarına göre yö- netmek isteyenlerin güvenliğinin sağlanmak is- tediği kanısında olacaktır. 1 — Devlet güvenlik Yasası teklifinin ya- pıldığı şu günlerde eğer iktidarda partizan bir hükümet bulunmasa idi

2 — Eğer iktidardaki hükümet, Anayasa kuruluşları olan Danıştay ve Askeri Danıştay gibi Yasal kuruluşların kararlarını saygı ile karşılayıp uygulamaları bir Hükümet olsa idi

3 — Sağcılara iyi geçsin, solcuları vurun diyen yardımcısından kurtulmak için istifayı bile göze alamayan bir Başbakanımız olmasa idi

Devlet Güvenlik Yasası bu kadar korku kuşuyaya, tepkiye yol açamazdı.

Aklı başında olan insanın elindeki silah kimseyi ürkütüp korkutmaz. Ama silah çocu- ğun, delinin, cahilin, eşkiyanın elinde olunca yani güvenilmeyen elinde olunca aklı başın- da olanlar elbette korkarlar.

Devlet Güvenlik Yasası tasarısı bozuk bir silah durumundadır. Bu bozuk silahın ehil ol- mıyan ve niyetinden kuşku duyulan ellere tes- limine bende razı olmam, korkarım.

Yoksa hiç bir Türk vatandaşı kendi Devle- tinin güvenliğini sağlayacak Yasaya karşı çı- kmaz.

Devletin güvenliği, Halkın mutluluğunu sağlamak için bu Tasarıyı Engellemeyi görev sayıyoruz.

Süt-Kur

(Baştarafı Sayfa 1'de)
sosyal yardımlara ilişkin 10 madde de uyusmağına dü- şülmüştü. UZLAŞMA KURULU OLUŞTURULUYOR
SÜT - KUR ile düşülen u- yusmazlığın çözümü için ya- sal olarak bir uzlaştırma Ku- rulu oluşturulması gerek- mektedir.

23 Temmuz 1976 günü ça- lışma Bakanlığı Bölge Çalı- şma müdürlüğünde yapılan toplantıya BESİN - İş yetki- lileri ile SÜT - KUR yetkil- leri katılmışlardır.

Bu toplantıda Uzlaştırma Kurulu için sendikamız taraf- sız aracı olarak Asaf Balo- ğu'nu SÜT - KUR Personel ve Sosyal İşleri Müdürü Ek- rem İşeri'yi İşveren tarafı- sız aracı olarak göstermişlerdir. Uzlaştırma Kurulu'nun baş- kanlığı ve 3 üyesi tarafı- sız olarak TUMAŞ Genel Müdürü Recai Kutan göste- rilmiştir.

ANLAŞMA OLMAZSA GREVE GİDİLİYOR

3 kişiden oluşan Uzlaştır- ma Kurulu düşülen uyus- mazlık konularını yeniden görüşerek karar verecektir. Bu takdirde anlaşma sağla- nmasa greve gidilecektir. Uzlaştırma kurulu önü- müzdeki günlerde (Ağustos ayı içinde) toplantılar konu- yu görüşecektir.

Gazeteler ve Yazarlar

(Baştarafı Sayfa 2'de)
Sosyal - Hasan Yılmaer - Mehmet Kahrman - Sadun Aren...

Son Havadis Gazetesinde :

(AP yanlısı)

Bedi Faik - Abdullah U-

raz - Selçuk Erdem - Tekin

Erer - Tahir Kutki Makal...

Milli Gazetede : (MSP

yanlısı)

Zekai Eryalaz - Şule Yök-

senler - Zübeyir Yetik -

Mehmet Uludağ - Sela had-

din Es...

Orta doğu Gazetesinde :

(MHP yanlısı)

Erol Güngör - Vecdî Bü-

rün - Necati Sepetçioğlu...

Millet Gazetesinde : (MHP

yanlısı)

Hayrani Ilgar - Nureddin

Pakyör - Hüsmen Kuman...

Hergün Gazetesinde :

(MHP organı)

Yaşar Okuyan - Necdet Se-

vinç - Taha Akyol - Osman

Zeki Efeolu...

Sabah Gazetesinde : (AP

- MSP - MHP yanlısı)

İsmail Ögüz - Mustafa Ce-

zir - Zeki Önal - Mustafa

Yıldırım...

Yeni Asya Gazetesinde :

(AP yanlısı)

Veysel Akınar - Ahmet

Şehin - Seref Bayşal - Nec-

meddin Şehiner - Yusuf De-

mir...

Barış Gazetesinde : (CHP

yanlısı)

Şinasi Nahit Berker - Ya-
şar Aysev - Mehmet Kemal -
Mehdi Zit - İffet Aslan - Ni-
met Arzik - Ahmet Şükrü
Esmer...

Evet, aşağı yukarı Türki-

ye çapında dağıtım yapılan,

kimisi bir iki bin bile satma-

yan, en kabadasıysa yarım

milyon okuyucuya güç ula-

şan onbeş Türk gazetesinin

belli başlı kaleme erbabi sayı-

sı da, belki üç - beş eksiği-

le bu kadar : Doksan, bile-

mediniz yüz kişi... Bunlara

bir de arada bir, haftada bir ya-

zı yazan doksan - yüz kişilik

makale ve araştırma yazara-

rını, daha çok basını ikinci

iş sayan bilim adamlarını, e-

debiyatçıları, politikacıları,

sendikacıları ekleyin. Fazla-

sından, yüz kadar da imza-

siyla araştırma haber ve rö-

portajları yayımlanan muha-

birleri, gazetecileri ekleyin,

göreceksiniz ki, günlük istih-

barak ve teknik işler dışında

Türk basını дене nabasını o-

luşturan, ona havasını ve ko-

kusunu verenlerin sayısı üç-

yüz civarındadır.

Adlarını burada saymadı-

ğımız, sağda solda yayımlan-

geri kalan küçük sürümü

gazeteleri, dergileri, bunların

yazarlarının adları bilinebi-

lenlerini, şimdiki herhangi

bir yerde yazmayan ya da

başka işlerle uğraşan örneğin

Atilla İlhan gibi üç - beş ö-

Tuzmak işyerinde

(Baştarafı Sayfa 1'de)
BESİN - İş'in bu konuda sürdürdüğü çalışmalarda toplu iş sözleşme çağırımı Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün sayı : s. 8. 753/2 sayılı kararıyla kesinleşmiş bulun- maktadır. TUZMAK'ta ça- lışanlar adına birinci dönem toplu iş sözleşme çalışmaları için hazırlıkları ileri bir safhaya geçmiştir. Adı geçen bu işyerinde Çalı- şan emekçilere artan yaşam koşulları çerçevesinde uygun haklar sağlanacaktır.

Erzincan'da

rüşmeleri için BESİN - İş Genel Merkezi, Elazığ Şube Başkanı ve yönetim Kurulu Başkan Vekili Mehmet Kü- pelioğlu ile Erzincan Temsil- cisi Yaşar Erku'ta yetki ver- miştir.

Bildirildiğine göre, BESİN - İş ile Elazığ Yem Sanayii işyerinde birinci dönem toplu iş sözleşme görüşmelerinin önümüzdeki günlerde başla- yacaktır.

İşçi sınıfına ve kamuoyuna DİSK'in uyarısı..

Devlet Güvenlik Mahkemeleri Sıkıyönetimsiz sıkıyönetim demektir

Sermaye sınıfının emriyle MC iktidarı Anayasa Mahkemesinin Ekim 1975'de iptal ettiği Devlet Güvenlik Mahkemesi yasasının yenisini Meclislere getiriyor.

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİYLE MC İKTİDARININ İKİ AMACI VAR:

- a) Büyük sermayenin aşırı sömürü, aşırı kâr ve aşırı baskı düzenini pekiştirmek.
- b) Bu düzene karşı mücadele eden işçi sınıfı hareketini DİSK'i, tüm ilerici örgüt ve kişileri olağanüstü mahkemelerde yargılamak, susturmak, ezmek ve böylece halkın bilinçlenmesini önlemek.

1 — DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ İŞÇİ SINIFININ SENDİKAL, SİYASAL VE DÜŞÜNSEL MÜCADELESİNİ HEDEF ALIYOR.

DGM kurulduğu takdirde:

- a) Ücretleri zamanında vermeyen işverene karşı her hangi bir eyleme girişen işçiler,
 - b) İşverenin kaba baskısına ve hakâretine karşı tepki gösteren işçiler,
 - c) Her hangi bir sendikal toplantıda işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda veya mevcut yasaları eleştiren temsilci, baştemsilci, diğer sendika yöneticileri ve konuşmacı üyeleri,
 - d) Uygulanmayan toplu sözleşmenin uygulanması için işyerinde pasif direnme gösteren işçiler,
 - e) Yasal bir greve sokulan bir alanın üzerinde bulunan veya kullandığı bir silah yüzünden tüm grevci işçiler ve sendika yöneticileri,
 - f) İşyerine saatlikleri sokulan sarı sendikalara karşı DİSK'i koruma mücadelesi veren işçiler,
 - g) İşten atılan veya saldırıya uğrayan arkadaşları için direnen işçiler,
 - h) Başka bir işyerindeki kardeşleriyle dayanışma içine giren işçiler,
 - i) Hiç bir neden göstermeden veya yudurma bir nedenle işverenin suçladığı işçiler,
 - j) MC iktidarının -milli güvenliğe aykırı- bulduğu grevlere katılan işçiler,
 - k) Herhangi bir nedenle, kısa süreli olsa da işi yavaşlatan veya üretimi durduran işçiler,
 - l) Sarı sendika komandolarının saldırısına karşı koyan işçiler,
 - m) Ve genel olarak 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt yasasıyla ilgili -suç- ların kapsamına giren işçiler, tutuklanıp Devlet Güvenlik Mahkemelerinde yargılanacaklar.
- İşçi sınıfının özgürce düşünme ve örgütlenme hakkını yasaklayan Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddelerinin daha sert ve süratli bir biçimde uygulanması DGM'nin önde gelen amaçları arasındadır.

2 — DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ SUÇU NE OLURSA OLSUN TÜM EMEKÇİ HALKIMIZI, TÜM İLERİCİ KİŞİ VE ÖRGÜTLERİ YARGILAYACAKTIR.

- Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulduğu takdirde:
- a) Suç olarak nitelenen herhangi bir işçi eylemini sözle veya basın - yayın yoluyla destekleyenler,
 - b) Bu gibi eylemlerle dayanışma içine giren işçiler, emekçiler, aydınlar, örgütler,
 - c) İşçi sınıfının bilinçlenmesi için çıkan tüm yayınlarda, yapılan konuşma ve toplantılarda, verilen demeclerde, basılan bildirilerde suç unsuru bulunduğu iddia edildiği takdirde, bu suçu işleyen sendika yöneticileri, aydınlar, gazeteciler, yazarlar,
 - d) Anayasa Mahkemesinin görevleri arasında bulunmasına rağmen, suç niteliğinde görülün herhangi bir yayında, gösteride bulunan siyasal parti yönetici ve üyeleri,
 - e) Bu sömürü, kâr ve baskı düzenine, siyasal iktidara karşı gösteride bulunan tüm örgüt yönetici ve üyeleri,
 - f) Kasıtlı ve maksatlı bir ihbar üzerine haberi olmadan kendisine ait olmayan posta, radyo, telefon gibi tüm haberleşme araç ve gereçleri üzerinde veya evinde yakalanan vatandaşlar hırsızlık suçundan,
 - g) Yasal bir gösteri veya toplantıda bir kişi veya küçük bir grubun kasıtlı bir şekilde olay çıkarması, bozgunculuk yapmasını bahane ederek bu gösteri veya toplantıyı düzenleyen yöneticiler ile bunlara katılanlar,
 - h) Demokratik kuruluşların genel kurullarında ajan veya bozguncuların önceden planlanmış olaylar çıkarması nedeniyle, bu genel kurulu düzenleyen örgüt yönetici, üye ve delegeleri,
 - i) Genel olarak 12 Mart olağanüstü baskı döneminde anti - demokratik bir öze sokulan 171 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşü yasası ile 1630 sayılı dernekler yasasının suç diye nitelendiği davranışın içine girenler, özellikle ilerici örgüt ve kişileri,
- Devlet Güvenlik Mahkemelerinde yargılanacaklar.

3 — DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ SİYASAL İKTİDARA BAĞIMLI MAHKEMELERDİR VE ANAYASAYA AYKIRIDIR.

DGM Anayasa'nın 7 nci maddesine aykırıdır. Bu maddeye göre: «Yargı yetkisi Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.»

- a) DGM hakimleri siyasal iktidarın seçeceği hakimler arasından atanacak ve böylece iktidar kendi politikasına uygun düşen kişileri seçmiş olacaktır.
 - b) Hakimlerin görev süresi üç yıla sınırlanmıştır. Görevden alınmak korkusundan dolayı bu hakimler tarafsız ve siyasal iktidara ters düşen doğru kararlar veremeyecektir.
 - c) DGM'de askeri hakimler vardır. Terfi ve kıdem durumları, komutana bağlı olan bu hakimlerin komutana ters düşen karar vermesi düşünülemez.
- Hakimleri siyasal iktidar tarafından seçilen ve hakimlik görevini olmayan D.G.M. MC iktidarına bağımlıdır ve onun yerine gelecek diğer gerici iktidarlara da bağlı olacaktır. İktidarın suçladığı eylem ve düşünceleri yargılayacaktır.

DGM Anayasa'nın 32. maddesine de aykırıdır. Bu maddeye göre: «Bir kimseyi tabii olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.»

- a) DGM'nin kapsamına giren suçları işleyenler tabii olduğu mahkemede değil, DGM de yargılanacaklardır.
- b) Bu nedenle, 32. maddeye rağmen, DGM -olağanüstü mahkemelerdir-.
- c) Bağlı olduğu şehirde DGM yoksa, suçlu görülen vatandaşlar en yakın DGM de yargılanacaklardır.

4 — DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ KURULDUĞU TAKDİRDE MEVCUT MAHKEMELERİN YETKİSİ KALMAYACAK

DGM'nin kapsamına girecek olan Türk Ceza Kanunu maddeleri, DGM yasa tasarısının 9. maddesinde şöyle gösterilmiştir:

- MADDE 9. — Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçlar şunlardır.
- A) Türk Ceza Kanunun 125 ilâ 141 nci maddelerinde, 146 ilâ 157 nci maddesinde, 163 ncu maddesinin bir, iki ve üçüncü fıkralarında ve 168, 169, 171 ve 172 nci maddelerinde yazılı suçlar.
 - B) Devletin ülkesi ve milleti ile bölünlülüğü, hür demokratik düzen ve nitelikleri Anayasa'da belirtilen Cumhuriyet aleyhine işlendiği ve doğrudan doğruya Devlet Güvenliğini ihlaldikleri takdirde, aşağıda yazılı suçlar.

1 — Türk Ceza Kanunun 142, 143, 144, 158, 159 ve 162 nci maddelerinde ve 163 ncu maddesinin dört, beş ve altıncı fıkralarında ve 164, 165, 166, 174, 179, 180, 188 nci maddelerinde, 191 nci maddenin ikinci fıkrasında, 193 ncu maddenin ikinci fıkrasında ve 201, 234, 235, 236, 241, 242, 254, 255, 256, 257, 258, 264, 271, 296 nci maddelerinde; 311 ilâ 315 nci maddelerinde; 369 ilâ 374 ncu maddelerinde; 376 ilâ 382 nci maddelerinde; 384 ilâ 388 nci maddelerinde; 390 ilâ 394 nci maddelerinde; 401 ve 403 ncu maddelerinde; 448 ilâ 452 nci maddelerinde; 464 ncu maddesinde; 495 ilâ 500 ncu maddelerinde; 512 ve 517 nci maddelerinde yazılı suçlar.

2 — Devlete ait posta, telgraf, telefon, radyo, telsiz ve televizyon gibi bilcümle haberleşme araç, gereç, tesis ve tellerine karşı işlenen hırsızlık suçları;

3 — 10.2.1963 tarih ve 171 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşü hürriyeti hakkında kanunla, 15.7.1963 gün ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununda ve 22.11.1972 gün ve 1630 sayılı Dernekler Kanununda yazılı suçlarla, 10.7.1963 tarih ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar hakkındaki Kanunun değişik 12 nci maddesinde yazılı suçlar:

Yukarıda belli edilen suçları işleyenler, bu suçların sonuçturmalarında emirleri yapmayanların işledikleri suçlar, bunların suçlarına iştirak edenler, sıfat, meslek ve memuriyetleri ne olursa olsun Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılanırlar.

Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatı ile görevleri ile ilgili suçlardan dolayı yargılayacağı kişilere ilişkin 44 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkında Kanunun 20 nci maddesinin 3 numaralı bendi hükümleri saklıdır.

Aynı -suç- lara bakan mevcut mahkemelerin dışında DGM nin kurulması istenmesi, olağan mahkemelerin halkın bilinçlenmesini engelleyemediğini gösteriyor. Böylece MC iktidarı, yetersiz gördüğü bu mahkemelerin hakimlerine de yeterli güveni duymadığını göstermiş oluyor.

MC iktidarı, DGM'lerini kullanarak işçi sınıfının ve emekçi halkın bilinçlenmesi doğrultusunda yapılan çalışmaları daha süratli bir şekilde ve anında bastırmak istiyor.

5 — DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİNDE SAVUNMA GÜVENESİ ORTADAN KALDIRILMAKTADIR.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulduğu takdirde:

- a) Mahkemelerin hoşuna gitmeyen bir tutum içinde bulunan kişi, duruşmadan çıkartılarak, gıyabında karar verilebilecektir.
- b) Mahkemeye ters gelen bir savunma yapan veya mahkemenin benimsemediği bir biçimde konuşan, davranan «sanık» avukatı duruşmadan çıkartılabilecektir.

- c) Özellikle sendikal, siyasal ve düşünsel açıdan suç diye nitelenen davranışlar üzerinde ön soruşturma yapma hakkı, başta bu konular üzerinde uzmanlaşmış polis büroları olmak üzere, mahalli kolluk kuvvetlerine bırakılabilmektedir.

Böylece sanık sayılan kişi daha başında hukuk ve adalet kavramıyla ilgisiz olmayan kişiler tarafından mahkûm edilmekte ve iktidara bağlı DGM tarafından cezalandırılmaktadır.

6 — MC İKTİDARI DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİYLE EMEKÇİDEN YANA İLERİ DEMOKRATİK DÜZEN MÜCADELESİNİ EZMEK İSTİYOR.

Büyük sermaye, emrindeki MC iktidarını, sarı sendikaları, işgal altındaki TRT'yi ve kirallık faşist canileri kullanarak işçi sınıfı hareketini, DİSK'i tüm ilerici örgütleri tasfiye etmek için Devlet Güvenlik Mahkemelerini kurdurmak istiyor.

DGM insanca bir yaşam, demokratik ve özgür bir düzen için mücadele verenleri, başta işçileri sermaye sınıfının işverenleri eli kolu bağlı kölesi yapmak için kuracaktır.

(Devamı Sayfa 7'de)